

תיק שטח

רציונל: רוב בני האדם חיים את רוב ימיהם בסביבת ביתם: הבית, החצר, הרחוב והשכונה. מינקות ועד שיבה זהו המרחב שאדם יוצא אליו מדי יום. בניגוד למה שעלולים לחשוב, **בכל סביבה יש אוצר של תחומי עניין וידע.** ושוב בניגוד למה שעלולים לחשוב, **כל סביבה שונה מסביבות אחרות ובהתאם גם הממצאים בה שונים.** לכן אי אפשר ללמוד על סביבה אחת (חצר, רחוב, שכונה) מסביבה אחרת, גם כזאת שלכאורה דומה לה.

רצוי שיהיה לכל אדם **מאגר מידע זמין על סביבתו המיידית. "תיק שטח" הוא מאגר כזה.**

יש לעודד מורים ומדריכים ליצור עם חניכיהם "תיק שטח" שיכיל את מירב המידע על סביבתם, במגוון תחומים.

כולם מרוויחים:

החניכים רוכשים מיומנויות לימוד עצמאי, עוסקים בחקר ומגלים סקרנות

המחנכים זוכים בשעות איכות רבות עם החניכים והסביבה **כל התושבים** זוכים למאגר מידע שיעשיר גם את חייהם בסביבת ביתם

יִתִּיק שֵׁטַח

ה ע ר ה : אין רשימה זו כוללת את כל מה שמצוי בכל יישוב ויישוב ורצוי להוסיף עליה. סעיפים מסויימים אינם חלים על כל היישובים, (למשל : אין מגוון עדות ביישוב חד-עדתי.)

ש ם ה י י שׁוּב : מקור שמו, שמותיו בעבר.
ה ר ק ע ה פ י ז י :
תבליט, מסלע, אקלים, קרקעות.
צומח נפוץ ואופייני. צמחים בולטים וצמחים מיוחדים, כולל צמחי תרבות.
חי נפוץ ואופייני, בעלי-חיים הנראים בסביבה. חיות מיוחדות וחיות בית ומשק.
ה ר ק ע ה ה י ס ט ו ר י — סקירה קצרה על תולדות האיזור בציון מקורות.
פרוט נרחב יותר של תקופות המקרא, בית-שנ וחידוש היישוב.

פרוט נרחב יותר של תקופות חשובות בתולדות האיזור.

פרוט של אתרים נבחרים.
פרוט של שרידי עבר בולטים בנוף (גתות, בורות מים וכו').
פרוט של מבנים מראשית היישוב.
ה ר ק ע ה כ ל כ ל י — מקורות פרנסה באיזור, בתי חרושת, מפעלים וכו'.
ה ר ק ע ה א נ ו ש י — התושבים וארצות מוצאם.
פרוט לגבי עדות שונות : תולדותיהן, פולקלור, הווי וכו'.

ה ת ג ו ו נ ו ת ו ה ש ת נ ו ת — תופעות עונתיות בטבע, בחקלאות, במועדים ובחיי יום-יום.

י צ י ר ו ת — סיפורת, שירה, מוסיקה ואגדות העוסקים בסביבה, או שהשפעת הסביבה ניכרת בהם.

א י כ ו ת ה ח י י מ ב א י ז ו ר — חיי תרבות, גינון, אדריכלות, שמורות, פארקים וכו'.
מ ס ל ו ל י ט י ו ל ו ס י ו ר — הצעות וסיכומים של מסלולי סיור וטיול ביישוב וסביבתו.